

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

Praha 13. 6. 2024
č. j. MSP-442/2024-OSV-OSV/2
Počet listů: 3

Rozhodnutí

Ministerstvo spravedlnosti ČR (dále jen „nadřízený orgán“) jako nadřízený orgán podle ust. § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, **rozhodlo o stížnosti Spolku řadových soudců**, IČO 21317691, sídlem 28. října 1082/23, 405 02 Děčín (dále jen „žadatel“), ze dne 5. 6. 2024, **na postup Okresního soudu v Českých Budějovicích**, při vyřizování žádosti o informace podané žadatelem dne 17. 5. 2024, **t a k t o :**

Podle ust. § 16a odst. 7 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, **se výše úhrady**, kterou Okresní soud v Českých Budějovicích požaduje v souvislosti s vyřizováním žádosti o informace ze dne 17. 5. 2024 ve znění: „1) Kolik věcí a v jakém soudním rejstříku napadlo k vyřízení předsedovi soudu a kolik jednotlivým místopředsedům v roce 2023?; 2) Kolik věcí a v kterém soudním rejstříku předseda soudu a jednotliví místopředsedové v roce 2023 vyřídili?; 3) Kolik činil průměrný nápad v jednotlivých rejstřících na jednoho soudce v roce 2023?; 4) Kolik vyřízených věcí v jednotlivých rejstřících připadlo v průměru na jednoho soudce v roce 2023?; 5) Zda měl předseda a jednotliví předsedové přiděleného asistenta soudce v roce 2023, případně pro kterou část uvedeného roku?; 6) Jak je řešeno přidělování asistentů soudců na Vašem soudě, kolik z celkového množství soudců a pro kterou část roku 1012 mělo asistenta přiděleno?; 7) Kdo byl předsedou a místopředsedou soudu od roku 1980 do současnosti?“ **p o t v r z u j e** a stížnost žadatele se **z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

- 1 Žadatel dne 17. 5. 2024 doručil Okresnímu soudu v Českých Budějovicích (dále jen „orgán prvního stupně“) žádost o informaci ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“) ve znění: „1) Kolik věcí a v jakém soudním rejstříku napadlo k vyřízení předsedovi soudu a kolik jednotlivým místopředsedům v roce 2023?; 2) Kolik věcí a v kterém soudním rejstříku předseda soudu a jednotliví místopředsedové v roce 2023 vyřídili?; 3) Kolik činil průměrný nápad v jednotlivých rejstřících na jednoho soudce v roce 2023?; 4) Kolik vyřízených věcí v jednotlivých rejstřících připadlo v průměru na jednoho soudce v roce 2023?; 5) Zda měl předseda a jednotliví

předsedové přiděleného asistenta soudce v roce 2023, případně pro kterou část uvedeného roku?; 6) Jak je řešeno přidělování asistentů soudců na Vašem soudě, kolik z celkového množství soudců a pro kterou část roku 1012 mělo asistenta přiděleno?; 7) Kdo byl předsedou a místopředsedou soudu od roku 1980 do současnosti?“

- 2 Orgán prvního stupně přípisem ze dne 28. 5. 2024, sp. zn. Si 112/2024, vyzval žadatele k uhrazení částky 800 Kč za poskytnutí informací uvedených pod body 3) a 4) žádosti dle ust. § 17 odst. 3 InfZ, přičemž odkázal na sazebník úhrad za poskytování informací podle InfZ, kde sazba za vyhledání informace a její zpracování při mimořádně rozsáhlém vyhledávání činí 200,- Kč za každou započatou hodinu práce jednoho zaměstnance v souladu s Instrukcí Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 14. 7. 2011, č.j. 286/2011-OT-OSV (dále jen „Sazebník“), kterou se stanoví sazebník úhrad za poskytování informací podle InfZ.
- 3 Dle orgánu prvního stupně bude muset tento pro poskytnutí informací uvedených pod body 3) a 4) žádosti projít všechny rejstříky vedené nadepsaným soudem, z těchto zjistit počet všech věcí, jež v žadatelem specifikovaném časovém období napadly a na základě toho pak s přihlédnutím k počtu soudců zařazených dle rozvrhu práce pro zpracování věcí jednotlivých rejstříků zjistit průměrný nápad na jednoho soudce. Dále orgán prvního stupně uvedl, že obdobně bude muset postupovat, pokud jde o počet vyřízených věcí ve všech jednotlivých rejstřících v průměru na jednoho soudce, přičemž v této souvislosti bylo podotknuto, že jen na trestním úseku je celkem 7 rejstříků, na dalších odděleních orgánu prvního stupně je pak dalších 7 rejstříků. Orgán prvního stupně sdělil, že z informačního systému zkusmo provedl vyhledání požadovaných informací a současně požadovaný výpočet jak ve vztahu k otázce pod bodem 3), tak pod bodem 4) žádosti, a to ve vztahu ke dvěma rejstřikům, kdy časová dotace jen pro tyto činila celkem 18 minut času, a to jde přitom o rejstříky nesrovnatelně menší, než zejména některé další rejstříky jiných oddělení, než je oddělení trestní, které budou vyžadovat ještě větší časovou dotaci.
- 4 Výše popsané si tak dle orgánu prvního stupně vyžádá celkem 4 hodin práce jednoho zaměstnance orgánu prvního stupně. Z tohoto důvodu požaduje orgán prvního stupně úhradu za poskytnutí požadovaných informací v celkové výši 800 Kč.
- 5 Dne 5. 6. 2024 byla orgánu prvního stupně doručena stížnost žadatele proti úhradě nákladů ve výši 800 Kč za požadované informace. Žadatel uvedl, že v dané věci žádá informace, které lze jednoduše získat z informačního systému soudu ISAS jednoduchým kliknutím jednotlivé agendy. Namítl, že veškeré statistické údaje, které jsou předmětem jeho žádosti, jsou orgánem prvního stupně pravidelně zpracovávány v rámci běžné prověřkové činnosti a představují základní nástroj vedení soudu, jak získat informace týkající se správy soudu. Orgán prvního stupně se tak dle žadatele pouze snaží zabránit poskytnutí údajů, z nichž by bylo možné porovnat výkonnost funkcionářů soudu a řadových soudců, ačkoliv mu jsou tyto údaje běžně dostupné. Uzavřel, že ostatní soudy soudní sestavy mu požadované informace poskytly. Závěrem navrhuje, aby nadřízený orgán orgánu prvního stupně přikázal, aby ve stanovené lhůtě žádost vyřídil.
- 6 Orgán prvního stupně setrval na svém požadavku úhrady nákladů a předložil dne 11. 6. 2024 stížnost žadatele spolu se spisovým materiálem k rozhodnutí nadřízenému orgánu.

II.

Věcné posouzení stížnosti

- 7 Stížnost je včasná a byla podána oprávněnou osobou. Dle jejího obsahu se jedná o stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace podle ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ.
- 8 Nadřízený orgán přezkoumal postup orgánu prvního stupně při vyřizování žádosti dle ust. § 16a odst. 7 InfZ a soulad napadeného oznámení o požadované úhradě a dospěl k závěru, že **stížnost není důvodná.**

Právní rámec

- 9 Dle ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ platí, že stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace může podat žadatel, který nesouhlasí s výší úhrady sdělené podle ust. § 17 odst. 3 InfZ nebo s výší odměny podle ust. § 14a odst. 2 infZ, požadovanými v souvislosti s poskytováním informací.
- 10 Dle ust. § 17 odst. 1 InfZ jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.
- 11 Dle ust. § 17 odst. 3 a 4 InfZ platí, že bude-li povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informací stížnost podle ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ, ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává. Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odst. 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.
- 12 Poskytnutí informace podle ust. § 17 odst. 3 InfZ je dle ust. § 17 odst. 5 InfZ podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady tato lhůta neběží.
- 13 Dle ust. § 5 odst. 1 písm. e) InfZ je povinný subjekt povinen zveřejnit sazebník úhrad nákladů za poskytování informací. Podle ust. § 3 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle InfZ platí, že povinný subjekt v sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací (dále jen „sazebník“) stanoví vždy sazby, na jejichž základě určuje výši úhrady. Sazby v sazebníku jsou stanoveny na základě aktuálních nákladů a odhadu jejich vývoje v příslušném účetním období podle platných účetních zásad.

Aplikace na předmětný případ

- 14 Orgán prvního stupně přípisem ze dne 28. 5. 2024 žadateli oznámil, že v souvislosti s poskytnutím žádané informace bude vyžadovat úhradu nákladů ve výši 800 Kč a dále popsal, jak byla výše úhrady vyčíslena. Součástí rozhodnutí bylo i příslušné poučení. Nadřízený orgán také konstatuje, že orgán prvního stupně žadateli sdělil, že při stanovení výsledné částky vycházel ze sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací (Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 20/2011 ze dne 17. července 2011, č. j. 286/2011-OT-OSV, kterou se stanoví sazebník úhrad za poskytování informací podle InfZ).
- 15 Nadřízený orgán připomíná svůj již dlouhodobě zastávaný názor, že pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací není v InfZ vymezen, a proto hodnocení, zda se o mimořádně rozsáhlé vyhledávání skutečně jedná, vždy závisí na okolnostech konkrétního případu. O mimořádně rozsáhlé vyhledávání se bude jednat tehdy, jestliže vyřizování žádosti bude pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem. Takovou situací pak může být ta, kdy zaměstnanci pověření vyřízením žádosti budou nuceni na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledávání informací a vyřizování žádosti (srov. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš; JIROVEC, Tomáš: *Zákon o svobodném přístupu k informacím: komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-273-1, s. 1020).
- 16 Nadřízený orgán má za to, že výše popsaná situace v projednávaném případě nastala. Zjistil-li dotázaný povinný subjekt, že je schopen vyselektovat požadované informace ze dvou rejstříků menšího rozsahu za 18 minut, jedná se o údaj založený na skutečně provedeném kvalifikovaném odhadu a z pohledu nadřízeného orgánu za údaj věrohodný. V případě rozsáhlých databází a textů totiž nelze po povinném subjektu spravedlivě požadovat, aby se po dobu několika hodin zabýval přípravou požadovaných informací s tím rizikem, že žadatel vyžádanou úhradu nakonec nezaplatí. Tento názor ostatně potvrdil například Krajský soud v Praze ve svém rozsudku č. j. 45 A 32/2015-45 ze dne 13. 10. 2016. Orgán prvního stupně tak došel k závěru, že jeho příslušný zaměstnanec by pro vytváření dalších informací musel přerušit práci na plnění svých obvyklých pracovních úkolů, a to přibližně na dobu 4 hodin (což po vyčíslení odpovídá částce ve výši 800 Kč). Vzhledem k délce času, který bude muset být vynaložen na popsanou činnost, lze tuto činnost považovat za mimořádně rozsáhlé vyhledávání požadovaných informací dle ust. § 17 odst. 1 InfZ. Orgán prvního stupně vyčísлил částku na 800 Kč, což dle uvedeného sazebníku odpovídá zpoplatnění právě 4 hodinám práce jednoho zaměstnance.
- 17 Nadřízený orgán zároveň konstatuje, že dobu, kterou orgán prvního stupně vynaložil na vyhledání a zpracování požadovaných informací, považuje vzhledem k charakteru těchto činností, za zcela přiměřenou.
- 18 Dle ust. § 17 odst. 1 InfZ jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat mimo jiné i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací a povinný subjekt sám rozhoduje o tom, zda využije tohoto svého oprávnění dle InfZ a bude úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání požadovat, či nikoli. Nadřízený orgán přitom dodává, že při svém posouzení zároveň vycházel ze základního východiska, že informace podle InfZ se (až na výjimky) poskytují. Omezení či podmiňování této informační povinnosti,

kterým je i zpoplatnění poskytování informací, podléhá restriktivnímu výkladu a musí být řádně odůvodněno, přičemž důkazní břemeno leží na povinných subjektech. Přístup k informacím (jejich poskytování) by měl být svobodný, tedy bez jakéhokoliv, včetně finančního zatížení. K argumentu stěžovatele, že jiné povinné subjekty poskytly tutéž informaci bezplatně, tak lze závěrem shrnout, že zákon dává povinným subjektům v jeho limitech možnost úvahy, zda budou úhradu nákladů požadovat, či ne. Jak konstatoval Městský soud v Praze, za nezákonný nelze považovat ani takový postup, kdy povinný subjekt usoudí, že dříve bezplatné poskytování téže informace již pro něj není přijatelné (např. při opakovaném podávání totožných žádostí či právě s ohledem na potřebu mimořádně rozsáhlého vyhledávání) (srov. rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 5 Ca 353/2006-50).

III.

Závěr

- 19 Nadřízený orgán tedy uzavírá, že postup orgánu prvního stupně vyplývá z relevantního kvalifikovaného odhadu časové dotace nutně vynaložené na vyhledání a zpracování požadovaných informací. Nadřízený orgán se proto s postupem orgánu prvního stupně stejně jako se způsobem stanovení výše úhrady ztotožňuje a potvrzuje je.
- 20 Vzhledem k tomu, že orgán prvního stupně ve výzvě dostatečně svůj požadavek na zaplacení úhrady zdůvodnil, rozhodl nadřízený orgán, že žadatelova stížnost není důvodná.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí se podle ust. § 16a odst. 9 InfZ nelze odvolat.

Mgr. et Mgr. Jacek Morávek
vedoucí oddělení styku s veřejností
Ministerstva spravedlnosti ČR

„otisk úředního razítka“

Rozdělovník:

- 1) Spolek řadových soudců, 28. října 1082/23, 405 02 Děčín, IDDS: a3iw5c7
- 2) Okresní soud v Českých Budějovicích, Lidická třída 98/20, 371 06 České Budějovice, IDDS: ws6abvh